

Handelsbanken Fonder AB

Blasieholmstorg 12
106 70 Stockholm

VÅR REFERANSE
23/17397

DERES REFERANSE

DATO
08.04.2024

Vedtak om overtredelsesgebyr

1. Innledning

Finanstilsynet viser til sitt brev av 6. februar 2024 og varsel om overtredelsesgebyr av 18. mars 2024, og brev fra Handelsbanken Fonder AB ("Handelsbanken Fonder") av 7. mars 2024 samt e-post 27. mars 2024. Finanstilsynet viser også e-poster sendt 16. februar 2024 vedrørende mottak av brev og forlenget svarfrist.

Finanstilsynets vurdering er at Handelsbanken Fonder har overtrådt flaggeplikten etter lov om verdipapirhandel (vphl.) § 4-2 i forbindelse med Handelsbanken Fonder sitt kjøp av aksjer i Crayon Group Holding ("CRAYN") den 13. desember 2023, som medførte at Handelsbanken Fonder krysset flaggegrensen på 5 % i CRAYN.

Finanstilsynet har besluttet å ilegge et overtredelsesgebyr på kroner 100 000 for overtredelsen, jf. vphl. § 21-3, § 21-9 og forvaltningsloven ("fvl.") § 46 første ledd.

2. Rettslig grunnlag

Dersom en aksjeeiers eller en annen persons andel av aksjer med tilknyttet stemmerett når, overstiger eller faller under 5 prosent, 10 prosent, 15 prosent, 20 prosent, 25 prosent, 1/3, 50 prosent, 2/3 eller 90 prosent av stemmene som følge av erverv eller avhendelse, skal aksjeeieren gi melding til utstederen og det regulerte markedet der aksjene er opptatt til handel, jf. vphl. § 4-2.

Plikten til å sende melding etter vphl. § 4-2 gjelder tilsvarende for stemmeretter som innehas av en tredjeperson og som den flaggepliktige etter avtale har forpliktet seg til å føre en langsiktig, felles strategi med, ved samordnet utøvelse av stemmeretter, jf. vphl. § 4-4 (1) nr. 1. Finanstilsynets vurdering er at forvaltningsselskaper til verdipapirfond normalt vil anses å ha forpliktet seg til å føre en langsiktig, felles strategi med fondene som forvaltes ved samordnet utøvelse av stemmerettene, jf. *Veiledning til verdipapirhandelloven kapittel 4 – flaggeplikt* side 17.

Bestemmelsene gjelder for aksjer opptatt til handel på regulert marked i en utsteder med Norge som hjemstat.

Meldingen til det regulerte markedet skal etter vphl. § 4-7 gis straks, men senest innen åpning av regulert marked andre handelsdag, etter at avtale om erverv eller avhendelse er inngått, eller etter at den meldepliktige blir kjent med eller burde ha blitt kjent med erverv, avhendelse eller annen omstendighet som fører til at meldeplikten inntreffer.

Finanstilsynet kan etter vphl. § 21-3 (1) ilegge fysiske og/eller juridiske personer overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av flaggereglene i vphl. kapittel 4.

Vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr mot foretak fremgår av forvaltningsloven § 46 første ledd, jf. vphl. § 21-9 (2). Ved ileggelse av overtredelsesgebyr overfor foretak stilles det krav om at den eller de som har opptrådt på vegne av foretaket, har utvist alminnelig uaktsomhet. Skyldkravet kan oppfylles ved anonyme og kumulative feil.

Ved avgjørelsen av om en administrativ sanksjon skal ilegges og ved utmåling av sanksjonen kan det blant annet tas hensyn til følgende momenter, jf. vphl. § 21-14:

1. overtredelsens grovhet og varighet,
2. graden av skyld hos overtrederen,
3. overtrederens finansielle styrke, særlig samlet omsetning eller årsinntekt og eiendeler,
4. oppnådd fortjeneste eller unngått tap,
5. tap påført tredjepart som følge av overtredelsen,
6. vilje til å samarbeide med myndighetene,
7. tidligere overtredelser,
8. forhold som nevnt i forvaltningsloven § 46 annet ledd,
9. andre relevante forhold.

3. Den flaggepliktige transaksjonen

Av børsmelding publisert 27. desember 2023 kl. 14:48 fremgår det følgende: "*Handelsbanken Fonder AB has on 2023-12-13 has sold 150 292 shares in Crayon Group Holding (NO0010808892) and consequently passed the 5% disclosure threshold.*" Ut fra informasjonen i børsmeldingen ble flaggegrensen på 5 % i CRAYN passert 13. desember 2023.

Finanstilsynet legger til grunn at Handelsbanken Fonder er et forvaltningsselskap.

4. Den flaggepliktiges anførsler

Handelsbanken Fonder har besvart Finanstilsynets henvendelse ved brev av 7. mars 2024.

Handelsbanken Fonder beklager det inntrufne og ser svært alvorlig på at dette kunne skje. Forvaltningsselskapet driver en omfattende virksomhet med handel i verdipapirer. Handel gjøres for de fond som står under forvaltningsselskapets forvaltning og foranlediger årlig et stort antall flagginger, og forvaltningsselskapet har lenge hatt veletablerte operative rutiner og prosesser for at flaggepliktige saker skal oppdages og flagges. Det er kun i sjeldne unntakstilfeller at flagging forsømmes.

Handelsbanken Fonders undersøkelser rundt det inntrufne har vist at flaggingen ble forsinket som følge av en menneskelig feil i saksbehandlingen.

Forvaltningsselskapets rutiner består av automatisert kontroll dels i en liste som føres i excel, og dels i et porteføljesystem. I foreliggende sak bedømte saksbehandler at det ikke skulle flagges, til tross for advarsler i begge systemene. Årsaken til feilbedømmelsen var at saksbehandler forvekslet saken med en transaksjon i et annet norsk selskap der flagging nettopp hadde skjedd. Feilen ble oppdaget da 5 %-grensen i CRAYN ble passert på nytt. Forvaltningsselskapet flagget umiddelbart da feilen ble

oppdaget. Flagging skulle dermed ha skjedd 14. desember 2023, men skjedde i stedet den 27. desember. Antallet handelsdager på Oslo Børs i perioden var syv dager.

Forvaltningsselskapet har gjennomgått sine rutiner og iverksatt en ny ordning som antas å redusere risikoen for liknende feil i fremtiden til et absolutt minimum.

Handelsbanken Fonder kan ikke se at den manglende flaggingen har påvirket markedsprisen på aksjen. Det har ikke vært noen intensjon om å villedde markedet. Forvaltningsselskapet har heller ikke på noen måte oppnådd en fordel av den uteblitte flaggingen.

I e-post av 27. mars 2024 opplyser Handelsbanken Fonder at selskapet ikke har ytterligere merknader til Finanstilsynets varsel om overtredelsesgebyr som ble oversendt 18. mars 2024.

5. Finanstilsynets vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og av gebyrets størrelse
Finanstilsynet legger til grunn at kjøpet av aksjer den 13. desember 2023 medførte en oppadgående passering av 5 %-grensen i CRAYN, og at transaksjonen dermed var flaggepliktig etter vphl. § 4-2.

Handelen skulle i henhold til vphl. § 4-7 vært meldt til markedet straks etter at avtale om avhendelse ble inngått, men den ble først meldt til markedet 27. desember 2023. Transaksjonen er dermed meldt for sent. Finanstilsynet legger til grunn at dette medfører en overtredelse av bestemmelsen i vphl. §§ 4-2, jf. 4-7.

Når det gjelder de subjektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr, viser Finanstilsynet til at det må forventes at foretak med større eierandeler i børsnoterte foretak gjør seg kjent med og innretter sin virksomhet i henhold til gjeldende regelverk, herunder at foretaket har etablert nødvendige rutiner og/eller systemer som proaktivt identifiserer rapporteringsforpliktelser etter flaggereglene.

På bakgrunn av det som er opplyst, legger Finanstilsynet til grunn at Handelsbanken Fonders rutiner for å identifisere flaggepliktige transaksjoner og å overholde forpliktelsene i vphl. kapittel 4 ikke var tilstrekkelige i dette tilfellet.

Finanstilsynet legger dermed til grunn at noen som er ansatt i Handelsbanken Fonder og som har handlet på vegne av Handelsbanken Fonder, har opptrådt uaktsomt, og at selskapet som følge av dette har opptrådt uaktsomt, jf. vphl. §§ 21-9 (2) og fvl. § 46.

Finanstilsynets vurdering er at både de objektive og subjektive vilkårene er til stede for at Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr etter vphl. § 21-3 første ledd.

Ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges, har Finanstilsynet foretatt en konkret helhetlig vurdering av de individuelle forholdene i saken.

Finanstilsynet har for det første lagt vekt på at hovedhensynet bak flaggereglene er å sikre at utsteder og aksjemarkedet straks blir gjort kjent med erverv eller avhendelse av aksjer eller annen omstendighet som endrer eierstrukturen eller stemmerettsfordelingen i selskapet. Endringer i eierstrukturen i et selskap notert på et regulert marked kan ha stor betydning for markedskursen på selskapets aksjer fordi dette kan gi indikasjon på at noen har, eller ikke lenger har, strategisk interesse i selskapet. Det er derfor viktig at markedet får denne informasjonen så fort som mulig.

Finanstilsynet har vurdert Handelsbanken Fonders anførsel om at det ikke forelå noen intensjon om å villedde markedet, men Finanstilsynet finner ikke grunn til å tillegge dette vekt. Markedets behov for informasjon er like stort uavhengig av den flaggepliktiges (manglende) intensjon bak forsømmelsen av flaggeplikten.

For det tredje legger Finanstilsynet vekt på at bruddet på reglene om flaggeplikt kunne vært forhindret gjennom etablering av hensiktsmessige systemer og/eller rutiner. Etter det opplyste var systemene ikke tilstrekkelige for å fange opp og ivareta flaggeplikten på transaksjonstidspunktet. Finanstilsynet legger derfor til grunn at Handelsbanken Fonder ikke hadde rutiner som var tilstrekkelige for å oppdage at transaksjonen var flaggepliktig. Finanstilsynet anser det imidlertid positivt at Handelsbanken Fonder har skjerpet inn sine rutiner i etterkant.

Et vedtak om ileggelse av gebyr i denne saken vil etter Finanstilsynets vurdering ikke være uforholdsmessig. Finanstilsynet har tidligere ilagt overtredelsesgebyr for lignende overtredelser. Hensynet til likebehandling tilsier at gebyr også bør ilegges i denne saken.

Finanstilsynet har derfor besluttet å ilegge overtredelsesgebyr som sanksjon for bruddet.

Ved utmålingen av gebyret legger Finanstilsynet i sin vurdering særlig vekt på at det gjelder en aktiv passering av flaggegrensen på 5 %.

I formildende retning har Finanstilsynet vektlagt Handelsbanken Fonders anførsler om at selskapet tilsynelatende ikke har oppnådd noen fortjeneste eller unngått et tap som følge av passeringen, og at markedskursen på aksjen ikke ble påvirket.

Finanstilsynets vurdering er på denne bakgrunn at gebyret settes til kroner 100 000.

6. Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

Med hjemmel i vphl. § 21-3, jf. § 4-2 treffer Finanstilsynet følgende vedtak:

Handelsbanken Fonder AB plikter å betale et overtredelsesgebyr på kroner 100 000 (hundre tusen). Overtredelsesgebyret tilfaller Statskassen.

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. En eventuell klage sendes Finanstilsynet. Klageinstans er Finansdepartementet. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder. Det kan søkes om utsatt iverksetting av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 42

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet. Statens innkrevingsentralers frist for betaling er 3 uker etter at faktura er sendt.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
direktør for markedstilsyn

Thomas Borchgrevink
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.